

SEPTEMBER.

Idus Septembris senas dedicabat honore,
 Quis meruit nasci felix jam virgo Maria.
 Octavas decimas Cornelius inde Kalendas
 Consecrat, et Cyprianus simul ordine digno.
 Euphemia at senas decimas tenet intemerata,
 Undecimas capit at Matthæus doctor amœnus,
 Mauricius decimas martyr cum millibus una,
 Quinas sortitur Cosmas sibi cum Damiano.
 Michaelis ternas templi dedicatio sacrat,
 Atque bonus pridie micat interpretes Jeronymus.

OCTOBER.

Sextas Octobris Nonis Bosa optat habere
 Solemnes terris, summo qui gaudet Olympo.
 Et gemini quibus Ewaldi sorte coluntur.
 Paulinus senas tenet Idus jure Magister,
 Doctor ter quibus Lucas succurre Kalendis.
 Simonis quibus et Judæ vota feramus.

- ^a Al., *rutilat.*
^b Al., *meriti.*
^c Al., *Octavi.*

A

NOVEMBER.

Multipli^a rutilat gemma ceu in fronte November
 Cunctorum fulget sanctorum laude decoris.
 Martinus ternis scandit super Idibus astra.
 Quindenis vitam finivit Thecla Kalendis.
 Cecilia^b merito decimis cum laude migravit.
 Clementis læti veneramur festa novenis.

^c Octavis Chrysogonus ovat vitalibus arvis.
 Andreas pridies juste veneratur ab orbe.

DECEMBER.

Ter decimas Daciani Ignatius æque Kalendis.
 Bis senis cœlum cœpit conscendere Thomas.

Octavis natus Dominus de virgine casta.
 Martyrio Stephanus septenis alma petivit,
 Bis ternis evangelicus scriptor penetravit

B Angelico vectus tutamine virgo Joannes.

Martyrio tenera prostrantur Millia quibus,

^d Silvestrum pridias celebramus ab orbe^e colendum.

- ^d Al., *Silvestrem.*
^e Al., *Kalendis.*

HYMNI TREDECIM.

HYMNI PRIMUS.

De ratione temporum.

Annus solis continetur quatuor temporibus,
 Ac deinde adimpletur duodecim mensibus,
 Quinquaginta et duabus currit hebdomadibus,
 Trecentenis sexaginta atque quinque diebus.
 Sed excepta quarta parte noctis atque diei,
 Quæ dierum superesse cernitur seriei.
 De quadrante post annorum bis binorum terminum,
 Calculantes colligendum decreverunt bissextum.
 Hinc annorum diversantur longæ latitudines
 Quorum quidam embolismi, quidam sunt communes.
 Brevis quippe qui vocatur communis lunaribus,
 Solis semper duodenis terminatur mensibus.
 Longus autem qui omnino embolismus dicitur,
 Lunæ tribus atque decem cursibus colligitur,
 Brevioris anni totus terminatur circulus,
 Trecentenis quinquaginta, ac quatuor diebus.
 Longus vero lunæ annus in dierum termino,
 Continetur trecenteno, octogeno, quaterno.
 Uno nempe atque decem diebus in ordine,
 Brevis annus anni solis superatur agmine.
 Novem vero embolismus atque decem diebus,
 Pervidetur anni solis eminere cursibus.
 Ac per istam sui semper incrementi copiam,
 Breviorum longiores compensant inopiam.
 Debinc decem atque novem annorum statuitur.
 Tempus certum quo lunaris terminus porrigitur,
 In quo lunæ replicantur cursu quodam subtili,
 Bis centeni terque deni semel quini circuli.
 Hinc et inde ut exigit perseveranda ratio,
 Se per partes dies saltus interserit spatium.
 Intra quoque supra dictum habent semper spatium,
 Dies solis atque lunæ æquum pondus partium.
 Hujus cycli pars vocatur ogdoas anterior,

Ac deinde appellatur hendecade ulterior.

Ogdoadi deputantur octo anni priores,
 Hendecade reliquorum destinatur series.

In hoc cursu fiunt anni breviores duodecies,
 Anni vero longiores supputantur septies,

C Talis quippe cum annorum circulus extenditur,

In eundem lunæ cursum circulus revertitur.

Solis vero in id ipsum non recurrit series,

Donec anni revolvantur octies et vigies.

Adimpleto sane solis suprascripto tempore,

Reclinatur absque ullo resistenti rancore.

His itaque reciprocis alternata cursibus,

Solis lunæ diversantur tempora temporibus.

Sed ad prima post annorum recurrent initia,

Quingentorum ac triginta atque duum spatia,

In hos cyclo per concursum cœli luminarium,

Manifesta fiunt festa dierum paschaliū.

Qui porrectus per extensam annorum vertiginem,

In eandem (ut prædixi) recurrit originem.

Paschæ vero longos, breves, intellectu varios,

D Hoc excepto multi plures conscripserunt circulos.

Quos dispono præterire brevitatis gratia,

Quorum nobis necnon nota numeris peritia.

Altum cœlum qui creavit terras atque æquora,

Doxa regi per æterna Deo soli sæcula. Amen.

HYMNI II.

De celebritate quatuor temporum.

Temporibus cœtis excurrit quattuor annus.

Explicat et menses triplicatus calculus idem.

Hinc constat ternos complecti singula menses

Tempora, qui votiva Deo jejunia prisci

Instituere patres ternis celebranda diebus.

Horum me causas absolvere, chare, petisti.

Sed magis ex aliis te talia querere vellem.

Edere multiplici qui isthæc sermone valerent.

Nam mihi sermonis nec copia suppetit u'la,
 Arcanum neque quid sensus scrutarier istud.
 Atque etiam si quid recti garrire videmur,
 Ridetur, fastiditur, spuitur, laceratur.
 Unde ego decrevi de talibus esse silendum.
 Non ignota tamen perstat sapientia summi
 Iudicis, exacturus erit qui credita verbi
 Cum lucro, veniens in majestate, talenta.
 Lucra reportantes penetraunt gaudia regni.
 Servus iners tenebras tradetur in exteriores.
 Id reputans, vereor celare quod Omnipotentis
 Gratia multorum largitur ad utilitatem.
 Accipe quapropter prognosse quod instituiti
 Quærere, et ut recte dictum sit, sedulus ora.
 Singula complecti ternos jam tempora menses,
 Fatus eram, ternosque dies celebrare per unum.
 Quodque cibi potusque superfluitate recisa.
 Tres igitur menses totidem compone diebus.
 Ut pro mense dies uno respondeat unus.
 Non primo tamen aut extremo temporis ista
 Mense celebrantur, medius sed ad ista dicatus.
 Hinc sibi transactum conglutinat inde sequentem
 Ut circumpositos vicino nectare perflet.
 Forsitan et menses qui sint et tempora quæras.
 Talibus officiis quod sanctio prisca relegat
 Tempora, ver, æstas, autumnus, hiemsque vocantur.

Temperiem veris sacrant jejunia Martis,
 Florigeroque nitent veluti vernantia sexto.
 Junius æstatis hæc cauma refrigerat unda.
 Temporis incentiva simul carnisque refrenans.
 Quo potius fructu cæteris quam canet aristis.
 Autumnum simili September opinat amœno
 Munera quam Bacchi festo jucundior isto.
 Fruge mouens jam collecta laudare datorem.
 Ulimus ^e numero nomen sortitus et imbri.
 Mensis eodem hiberna venustat tempora seroto.
 Et quanquam rigidis constringit rura pruinis,
 Creditur hoc certe cælum reserare sereno.
 Terrigenasque monet Christo accusare platos.
 Hoc etiam cælum jucundo rore rigatum.
 Nubibus almi fluis justum distillat in arvis.
 Et nullum brutis fructum parientibus arvis
 Viva salutiferum tellus producit ^a hichyn.
 Et licet his animam dapibus pinguescere scimus
 Et vitæ causa flant hæc cuncta futuræ.
 Nemo tamen cœptum poteris percurrere collem,
 Si desint alimenta vitæ, sumptusque laboris,
 Nec tamen hæc aliunde nisi abs auctore petenda,
 Nec vetat hæc a se nos poscere, sic tamen istis
 Utamur mediis, veris ut in æthere fruamur.
 Talibus ergo modis animarum commoda primum
 Quærantur post hæc præsentis seria vitæ.
 Quis sine non potis humanum subsistere corpus.
 Illa tamen quibus a superis non ^b impediamur.
 Et quia temporibus veniunt hæc singula certis,
 Temporibus quoque largitor laudandus eisdem,
 Maxime laus quamvis ejus nunquam relicenda.

^a Hoc verbum nec intelligi nec corrigi potest.

^b Al., *impediam*.

A Anni principium ver, principium quoque mundi.
 Semina cunctarum frugum ver trudit ab arvis,
 Fronde nemus vestit, tellurem floribus ornat.
 Jam lactæ vitis turgent in palmitæ gemmæ.
 Tunc armenta mares repetunt et gramina tudent,
 Usibus hæc nostris jussit servire Creator.
 Serviat ergo Creatori devotio servi
 Cui dedit hæc arvis æterna daturus in astris.
 Æstas bella ciet, gentes æstate moventur.
 His ut compressis tranquilla pace fruamur,
 Liberiusque Deo securo mente vacemus.
 Ecclesiæ pietas pro natis sedula poscit.
 Nubila cuncta fugans æstas mundumque serenans,
 Prata secat, frumenta recondit, ^c et horrea rumpit.
 Pro quibus auctori grates fas reddere summas.
B Autumnus placidas prætexit collibus uvas,
 Visu jucundas, esu tactuque suaves.
 Quis pressis gratum distillant præla liquorem.
 Arbore poma legit, per cellas una reponit.
 Hæc tellure ferente, sed Omnipotente jubente,
 Immemores Conditoris, sæclique futuri.
 Et quis spes nulla post hæc supera æthera restat,
 Potibus atque cibis distandant illa largis.
 Hanc sibi pro summo reputantes munere partem
 Christicolas agitare decet convivia parca.
 Et jugibus votis precibusque instare profusis,
 Supplicibusque Patrem rogitare precantibus alium.
 Adjumenta vitæ ferat hæc, non præmia ponat.
 Conferat ista solo donec horum indiget usus,
 Servet at illa polo, quibus est sine nemo beatus,
C Frigore brumali tandem tellure rigente,
 Frugibus exhausta, nec jam patiente ligonem.
 Nullus honos campis, florum jam nulla ^d venustas,
 Torpentes invitat hiems genialis ad ignem,
 Otia, luxuriam, potumque cibumque suadens.
 Convenit hæc precibus parco et compescere victu,
 Illecebras carnis castiget inedia ventris.
 Temporibus discreta suis jejunia dixi,
 Rebus ut hoc etiam observatio sancta caducis,
 Conducat carnis dum compede neclimur arcta
 Restat adhuc aliquid sacratius insinuandum.
 Ecclesiæ siquidem haud aliis sacrare ministros
 Mensibus usus habet, necnon et solibus isdem,
 Ut per grata Deo jejunia corde piati,
D Dignius assumant altaris munia sacri.
 Usus at iste tamen, non humana arte repertus,
 Ecclesiæ proceres illum sacer atque senatus,
 Cœtus apostolicus divino Pneumate plenus.
 Instituit sacrumque dehinc transmisit habendum
 Paulus apostolico dudum sacrandus honore.
 Auspicio tali Barnabas necne dicatur.
 Nam Scriptura refert verax veraciter illos,
 Cum precibus jejunasse prius, sic ad ista *vocatos*
 Quosque pari voto comitata caterva piorum,
 Impositis manibus, doctores misit in orbem.
 Spiritus ætheria veniens quoque sanctus ab aula
 Jejunos quos reperit orantesque replevit.

^c Al. om. *et*.

^d Al., *retustas*.

Ergo suis simili hunc etiam ^a fratione ministris
Ecclesiae devota fides exoptat adesse.
Hoc sine nempe Deo condigne nemo ministrat.
Nec placet ulla Deo tali non igne cremata
Victima, nec aliter gratum sibi spirat odorem.

In re tam summa nec ipse vacare dierum,
Mysterio numeroque coruscans creditur ordo.
Quam bene per ternos jejunia Christicolarum,
Solvuntur soles, trinum qui numen et nnum,
Trinum personis, unum deitate fatentur :
Nec minus et sacer est factis in talibus ordo.
Quartus enim sextusque dies ac septimus istis
Nonnulla ratione sacris reputatur agentis,
Sed primos quarta feriam sextamque vocantes,
Sabbati ab antiqua mutuamus lege vocamen,
Mercurii Venerisque dies hos prisca vocabat
Ætas, falsorum venerans portenta deorum,
Saturnique patrem quem credidit esse deorum.

Quarta nempe die truculentus proditor olim
Ascita pactum fecit sibi plebe nefanda,
Traderet ut Christum quo lætificavit iniquos.
Cum gaudet mundus par est mœrere fideles.
Rursus eis gaudentibus hos mœrere necesse est
Hac devota die jejundet concio Christi.

Qua conspirat iniqua cohors in sanguine Christi
Certent hi precibus, cum certant fraudibus illi.

Condidit in sexto, lapsumque revexit hominem.
Omnigena hic et ibi factor pietate redundans,
Nec vero peccasse die fortassis eodem,
Ac paradisiaca propulsus sede negarim,
Quo magis ergo die frenanda libido ciborum,
Quam necesse quo merita est punita libido ciborum,
Hac quoque mortificare decet terrena redemptos
Membra die qua morte Auctoris vivificantur.

Septima cum precibus jejunia casta reposcit,
Hac chorus ille sacratus apostolici ordinis olim,
Injusta pro morte pii lugendo magistri,
In sacram protelabat jejunia noctem,
Præstolando resurgentem ut prædixerat ipse,
Fluxit abhinc mos ecclesiasticus iste saluber,
Sabbata jejument Christi per singula servi,
Expectentque suum redeuntem a funere Regem,
Morte triumphata spoliis Acherontis onustum.
Hæc de sacra serie dixisse dierum
Sufficiat, nunc Ecclesiae hanc aptare ministris.
Collibet his qui altari accedunt sorte diebus,
Sex hujus sæcli discurrent ordine certo
Ætates, quarum quarta legem atque prophetas
Præcipue constat viguisse, scientia quorum
Altaris semper debet comes esse ministris.
Providere patres hoc ipsum significare.
Officio nam et ob hoc geminatur lectio sacris
In quarta semper feria per tempora cuncta.

Sexta ætate Deus hunc venit visere mundum
Factus homo, in quo concordant lex atque propheta,
Signat hoc una die legitur quæ lectio sexto,

A Septima cum senas habeat, titulat duodeenas.
Romana quod in urbe caput quæ dicitur orbis,
Ob populos varii sermonis in urbe fluentes,
Tum Græco tum Romano sermone leguntur.
Taliter ex senis fieri constat duodeenas.
Non sensu vario, sed tantum dispere bombo.
Hac etiam feria benedictio præsulis ore
Confertur, Christi formam tenet ipse sacerdos,
Cœtus apostolicus totidem in lectoribus astat,
Diffundens variis cœlestia dogmata linguis.
Septimus atque dies, divinum Pnœuma, figuras,
Pnœumatis ipsius septena charismata namque
Homonymus Jesu describit ab inde propheta.
Ergo suos Christus benedicens ipse ministros,
Munere corda insignit eorum spirituali,
B Cur tamen hoc numero signetur Spiritus almus
Dicere non possunt nostræ jejunia linguæ.
Sed tamen ipse solet rudentum solvere linguas
Humanas, ut rite queant proferre loquelas.
Omnia quem propria collaudant voce creata,
Qualiter hic igitur aptetur calculus illi,
Ut mihi dignetur reserare fideliter edam.
Ipse stylum tamen, ipse manum regat, oro, loque-

[lamque,

Ut se digne queat noster depromere sermo
Nullam cerno tamen quem dividat heptadem almam,
Indivisa manet, partes quia respuit æquas.
Unanimes quoque reddit eos quos Spiritus implet.
Vel quia septenis discurrent sæcla diebus.

C Spiritus omnigena monstratur dote replere,
Majestate sua quos dignos judicat esse.
Sed tandem redeamus ad intermissa parumper,
Dicamusque dies operi cur septima tanto
Maxime deligitur, vel quid numerus velit iste.

Quattuor atque tribus septem constare videmus,
Quattuor ex totidem corpus compactum elementis,
Tres animam signant triplici ratione eluentem.
Ast animæ ^b conjunctum corpus format hominem.
Quattuor ergo tribus hominem coeuntia reddunt,
Sed tria de superis manantia quattuor imis.
Quæ superis veniunt vegetant terrena potenter,
Tunc tamen ista ^c bene si copula nexa cohæret,
Et tria conficiunt septem conjuncta quaternis.
Exterior cum homo, et interior ^d conjurat amice,
Et mens carnali, vitiorum peste subacta,

D Imperat, ac luteum subservit ad omnia corpus,
Hic offert domino libamina grata minister.

Tres etiam fidei præterdere symbola possunt,
Trinum nempe fatemur et unum credere nosmet,
Trinum personis unum deitate perenni,
Quattuor at totidem virtutibus astipulantur,
Quis manet insignis cujusquam vita fidelis,
Quattuor ergo manent fieri quid debeat atque
Cultorem exercent fidei ne torpeat otio,
At tria propter quid faciat quodcumque laborat,
Quattuor ergo tribus, tria ^e constat egere quaternis.

^a Al., ratione.

^b Al., conjunctus.

^c Al., si bene.

^d Al., cum jurat amicæ.

^e Al., constant.

Nenpe fide sine nemo placere Deo valet unquam,
Nec placet hunc quisquis nudo sermone fatetur,
Mortua quippe fides, quam non comitabitur actus,
Sed tria cognatis societur jure quaternis,
Alma fides operi concordet, opusque fidei,
Ut post in summam pulchra compage redacta,
Septenam pariant per sæcla futura quietem,
Septima quippe dies requies est dicta creantis,
Hanc sacri semper debent optare ministri,
Actibus atque fide suspirent semper ad istam,
Admonti semper numerorum cardine sacro.

Debet apostolici quoque dogmatis esse minister,
Illud expers numero quod designatur eodem
Partibus ille suis alternæ multiplicatis,
Culmen apostolici duodenum signat honoris,
Sive quater dicas ternos, ter sive quaternos,
Tramite diverso callem aggredieris eundem,
Septimus ergo suis duodenum partibus explet,
Et merito a modo quo septena charismata mundo
Excellenter apostolicus primum edidit ordo
Ergo dies rebus tantis electa gerendis,
Hortatur dignos sese præbere ministros,
Doctrina fidei cum dote spiritali.

Fessa camœna jugem festinat rumpere finem,
Pauca reluctantem revocant sed feria vatem,
Sabbati adhuc nosmet non contemnenda morantur
Otia, quæ cogunt causas exponere tantas,
Cur non nos aliis liceat sacrare diebus,
Error quippe novus nostro sub climate nuper
Exortus serpit, cui respondere clamor :
Pontifices siquidem nostri qua Christus Averno
Surrexit, celebrare die hæc solemnia tentant,
Quis si nulla foret quæ reddi causa valeret,
Debit auctorata patrum satis esse vetustas,
Sabbati ad ista diem quosmunia semper agenda,
Delegasse liquet, vespertinum quoque tempus.
Justum quippe putaverunt hæc temporis hora.
Sacerdos tractanda iudibus pia victima constat,
Tempore quo est eadem maclata crucis super aram
Victima, quos quia jejunos hæc sacra reposcunt.
Non sunt hac celebranda die qua vita revixit,
Jejunare de mos ecclesiasticus illo,
Nam perhibet quoniam turpe est mœrere redem-

[ptos,

Devicta cum surgit eorum morte Redemptor,
Vespere jejunos igitur cum talia poscant.
Præfateque die cuiquam sit Christicolarum
Jejunare nefas, alius quærat ad ista,
Aptior ac nullus mihi præcedente videtur
Sabbato, in hoc etenim vigilantes censeo servos,
Ac sobrios : larga quoque dapsilitate platos,
Victorem præstolari de scammate Christum,
Ejus in occurso, dignosque parare ministros.

Nec illud nos prætereat, quod septimus istis
Jure dies sacris antiquo est more dicatus,
Nam gradibus totidem respondet calculus idem,

^a Al., *quomodo*.
^d Al., *qui propter*.
^e Al., *et alter idem*.

A Septem quippe gradus hi sunt quæ hac luce sacran-

[tur,

Quos quia perlongum est exponere nomina tantum,
Dicemus quoniam fastidia longa cavemus,
Claviger et lector, exorcista, acolythusque,
Hypodiaconus, et levita et presbyter ipse,

Pontificem sane non ista lege teneri

Dicimus, hinc etenim festiva luce dicari,
Maxime qua Christus læto surrexit oportet,
Cujus in Ecclesia personam ferre videtur,
Rectius ergo die quo sublimabitur iste,

Quam quo sublimis de morte revertitur ille :
Ut sic Ecclesiæ relevet nunc iste dolorem,
Sicut apostolicum tunc depulit ille timorem,
Et velut ille resurgens exhilaravit amicos,

B Sic sibi commissos hic nunc soletur alumnos,
Constat enim quia cum decedit episcopos isthinc,
Abscessu capitis tristari membra necesse est,
Cumque reformatur divina sorte vocatus,
Ecce alacres cuncti posito mœrore resultant,
Surgentem velut excipiant de funere Christum,
^b Quapropter quisquis defuncti in sede locatur,
Hac nobis ratione videtur ^c et alter et idem.

Nec illud ratione reare carere dies quod
Primus et octavus suffecto præseie gaudet,
Ordine qui octavus perstat sed culmine primus,
Septem quippe gradus præfatos scandal oportet.
Post tanto primatus subliinet ut honore.

Ecce typum quoque fert et in hoc antistes Iesu,
Non tantum quod morte die hac surrexerit ille,

C Verum idcirco die Christus surrexit in ista,
Ut ^d pateat quia principium sit finis et ipse,
Ex quo cuncta fluunt, ad eundem cuncta recur-

[runt,

Primus et octavus, quia Conditor atque Beator.
Ipse creavit enim ipse octava ætate beabit.

Vos rogo, pastores, subtiliter inspicientes
In quanto vos Christus honore locarit, at ipsum
Collatum rursus quo fase gravavit honorem,
Sic gregis este caput, summi ut ^e Pastoris adesse
Membra queatis, ut ex illis non vestra, sed ejus
Lucra requirentes ab eodem pascua vitæ
Sumere possitis, commissa plebe sequente,
Non vos ira truces reddat, non gratia molles,
Quos Christus evocat læto, vos solvite vincolo.

D Pascite pane gregem Domini nunc spiritali,
Angelico vos pane frui concedat ut ille,
Exemplo mage quam sermone gerenda jubetæ,
Tunc recto ad vitam ducetis calle futuram,
Si factis illam moneatis et ore petendam,
Gallus uti propriis semet prius excitat alis,
Sic demum auroræ venientis præcinit ortum,
Sic ad agenda manum præsul que dixerit ore,
Exerat ipse prior, mihi tunc audire libebit,
Munus ab ore manumque patres contemnite, quæso ;
Excæcant etiam sapientes xenia crebra,

^d Al., *pareat*.
^e Al., *pastori*.

Simonis exitium, lepram vitate lezi,
 Callidus iste sacrum sibi Pneuma putavit emendum,
 Charius infelix quod posset vendere multis,
 Quodque Deus gratis offert, venale putavit,
 Unde miser barathri dimersus ad ima profundi
 Truditur, inferno dum præcipitatur ab alto,
 Sidera qui levitate petens in Tartara demens,
 Corruit ablatis nequiens incidere plantis,
 Dum male collatis altum petit æthera pennis.
 Alter et ipse parem molitus texere fraudem,
 Inadulam larga Domini pietate salutem
 Accipio, pretio dum gliscit vendere morbo,
 Quo fuerat qui dignus erat relevatus eodem;
 Multatur tota cum posteritate misellus.
 Hæc jugiter metuenda patres exempla cavete,
 Munia quis imponatis perpendite sacra,
 Justis ne subducentes tribuat iniquis,
 Sæpe recensentes summus quod doctor alumno
 Præcipit, ut nulli citius necdumque probato
 Imponendo manus pravis communicet actis,
 Sic et vos nisi discussis examine longo
 Sacra ministerii committere jura cavete.
 Ne mihi succensete, precor, patres venerandi,
 Morbida pastores quod ovis præsumo monere.
 Sæpius Omnipotens junioribus abdita pandit,
 Lege nec arctatur divinus Spiritus ulla,
 Consilium domino persæpe dat utile servus.
 Ista per excessum de præsulis ordine dicta
 Sufficiant, tandem redeamus ad intermissa.
 Dicendum quid velit sibi lectio paucis.
 Septimus iste dies sibimet quam vindicat unus,
 Quod septem requiem designent sæpe relatam,
 Ast operi senos aptamus convenienter,
 Hoc etenim numero bonus omnia condidit Auctor,
 Sæcula discreverunt senis ætatibus ista,
 In quibus assiduo requies speranda laboris,
 Nec sane series est contemnenda tomorum:
 Quattuor ante sacra quam consecratio fiat;
 Quinta sub articulo decurritur ordinis ipso;
 Sexta diurna manet, solito quæ more refertur.
 Quattuor ore gradus monuit Psalmista canoro,
 Præcipua semper benedicere laude Tonantem,
 Israel Aaronque domum, Levi quoque, necnon
 Et quicumque timent Dominum de gentibus illis.
 Israel Hebræa signat de plebe vocatos,
 Pontifices sacros Aaron domus inclyta pandit,
 Exprimit at reliquos Levi domus ampla ministros,
 At Dominum metuens vocitatur cætera plebes
 Omnis; in his autem consistit turba fidelis,
 Lectio quod signat præcedens rite quaterna.
 Hæc quoque mutantur per tempora quattuor anni,
 Temporibusque leguntur eisdem convenientes.
 Quinta semper eadem recitatur et ordine eodem;
 Unde liquet quoniam ad tempus non ista refertur.
 Ergo viros spectat specialiter ista sacrandos,
 Ardentis reserens incendia sæva camini,
 Quis justos hostis perstabat adurere sævus.
 Singultur haud tamen his divini fervor amoris,
 A quo nulla pios revocat stipulatio mundi;

A Et quamvis instanter eos trux urgeat hostis,
 Ignibus assiduis vitiorum fomite pastis,
 Quique Deo digni existunt illumque precantur,
 Ipsius auxilio procul ignea tela repellunt;
 Et licet ille deis cervicem flectere falsis
 Suadeat, ut nunc narratur fecisse tyrannus,
 Cogere ad istud eos nulla ratione potestur,
 Ut quos nulla sibi prosternit dira Cupido,
 Nec sculptum blanda venerantur imagine nummum.
 Ad quod signandum mos est hac in prece semper,
 Ex illa quæ est edita, post illamque refertur,
 Erectos atque stantes orare fideles,
 Nec genua ad terram curat deponere quisquam,
 Cum reliquis studeant hoc preconante ministro,
 Poplitibus flexis stratique solo tenus omni

B Corpore contrito Dominum quoque corde precari,
 Ut pateat distantia quanta sit inter eorum
 Illorumque preces, qui numina falsa verentur,
 Cum prosterni illi dicuntur, stare vo'unt hi.
 Sed quia fornacis sit mentio semper in istis,
 Ordinibus libet indignare quod inde queamus
 Elicere, haud tam crebra iteratio cassa putanda
 [est.

Nullus ad officium divini accedere cultus
 Rite potest quem non tentatio dira probavit,
 Hæc non immerito flammis signata camini,
 Attestatur idem Scripturæ pagina sacræ:
 Vas veluti Samium fornax examinat urens,
 Haud aliter justum tentatio purgat acerba,
 Nec quod elegit Dominus succumbere norunt,

C Ipse etenim vires in se sidentibus addit,
 Qui cum victores fuerint certaminis, ut jam
 Igribus excelsum valeant laudare sopitis,
 Jucundumque Deo rebore fideliter hymnum.
 Rite ministeriis possunt aptariæ almis,
 Munia non illis aliter committere tanta
 Censeo, ni valida veluti fornace probati,
 Per multos discant crelestia adire labores,
 Quatenus æterno socientur in æthere Regi,
 Cujus hic obsequiis devoto corde ministrant,
 Quique suos secum fore dixit in arce ministros,
 Innuit hoc illis semper præmissa camini,
 Mentio, deinde sequens extinctis ignibus hymnum,
 Hic bene certantes, illic cantare quietos.

Omnibus erga illos igitur jam rite peractis,
D Fulmine mox Paulus illos tonitru excipit, et que
 Sint peragenda debinc hortansque minans præ-
 [fatur,
 Et recte Testamentum Vetus ante sacrandum,
 Inde Novum legitur Domini jam in sorte redactis,
 Admoneantur uti vitam moresque novare,
 Atque novum vetere exuti sectentur hominem,
 In sortem quicumque Dei transire merentur.
 Nec vacat hoc Veteris quod primum quinque le-
 [guntur
 Sexta Novi, sed quinque sacrandis, sexta sacratis.
 Ætates pressæ caligine quinque fuerunt,
 Sexta novo totum respersit lumine mundum.
 Et quicumque sacris Domino miscante dicantur

Officiis, tenebras pellant erroris aviti,
 Ad lucemque novam studeant migrare necesse est.
 Quinque per ætates servili quique timore
 Per ærvum missa serviebant lege Tonanti,
 In sexta nati jam dicimur Omnipotentis,
 Et regale genus, regale sacerdotiumque,
 Membra Sacerdotis summi Regisque per omnis.
 Participes autem existant licet hujus honoris,
 Quique Deum concordi mente fatentur et ore,
 Præcipue tamen hi qui participare merentur
 Nominis atque sacerdotis dicuntur et ipsi.
 Hi vetere ac servili igitur formidine pulsa,
 Natorum servire magis gratentur amore,
 Sicque sacerdotes se severissime norint,
 Ne tamen hinc illos elatio pulset inanis,
 Quamque graves humilesque ministeria ista requi-

[rant.

Qui sequitur presso signat modulamine tractus,
 Quod talis humilem pandat modulatio mentem,
 Plurima sunt exempla quidem, sed sufficit unum.
 Vindicat hunc semper sibi quadragesima cantum
 Quo Christi populus nullo mage tempore semet
 Subiunxit, jejunando atque precando benignum;
 More dehinc solito flunt solemnia missæ.
 Cum sibi conveniant cuncta hæc pulchro ordine re-

[rum.

Judicioque his nemo resistere quiverit æquo,
 Quantum desipiat liquida ratione patescit,
 Judicat hæc alio quicumque die celebranda,
 Illo quem statuere Patres temere intermisso,
 Officium hoc alius cum non sibi vindicet ullus,
 Et statuta Patrum nulla ratione priorum
 Vellere conveniat, Paulo doctore jubente;
 Angelus excelso veniens si forsan Olympo,
 Et vobis aliud cupiens imponere dogma,
 Tentet ab hoc fidei..... deflectere calle,
 Quam per nos Dominus voluit diffundere mundo,
 Ac si blasphemum laribus propellite vestris,
 Nec minus hoc etiam Scriptura fatetur avita:
 Antiquos flues ne transgrediare parentum.

In tumidum fragili cum lintre cucurrimus æquor,
 Quæ licet illisa scopulis, quassata procellis,
 Littoris optata tandem tellure potitur:
 Nec vero mirum discrimina plura tulisse,
 Intentata prius sulcavimus æquora cuiquam;
 Nam quos Romanæ extollit facundia linguæ,
 Antiquis trito nituntur tramite cuncti,
 Scylleum pelagus Maro remige sulcat Homero,
 Pindarico vates incedit calle Sæbellus,
 Lucilium sequitur satyræ mordacis amator,
 Comicus eximio regitur doctore Menandro,
 At nostram ductor præcessit nemo Thalam.
 In scabros impegit ob hoc erronea cautes,
 Sed spirante Deo Zephyiis felicibus acta,
 Jam portus pleno tandem subit hostia velo.

HYMNUS III.

De variis computi regulis.

Adventum Domini non est celebrare Decembri,
 Post ternas nonas neque quintas ante Kalendas,

A Pascha nec undenas Apriles ante Kalendas,
 Nec post septenas Maias valet esse Kalendas
 Virgo puerperio dedit anno signa secundo,
 Illius magni cycli modo bis revolvit,
 Trigintaque duos quingentos qui tenet annos,
 Virgo puerperio dedit anno signa secundo,
 Illius angelici dantis paschalia cycli,
 Qui constat denis annis simul atque novenis,
 Octavus decimus fuit et tunc temporis annus,
 Lunaris cycli prope qui par versificali,
 Solaris nonus cycli fuit et bissextus,
 Tempore præterea fuit hoc indictio quarta,
 Quattuor undenas sol, luna tenebat epactas,
 Lunaris jam vult luna cyclus oriri,
 Annis qui denis protenditur atque novenis,

B Cycli solaris sit Martis origo Kalendis,
 Pagina magniflui quæ dicitur area cycli,
 Phœbes et Solis cyclis compacta gemellis,
 Qui sibi septenos quater ad spatium capit annos
 Confert centenos triginta tresque bissextos,
 Trigintaque duos quingentos insumul annos.
 Temporabis duo tot jejunia mensibus in tot
 Menses temporibus, jejunia mensibus insunt,
 Hi sunt September, Mars, Junius, atque December,
 Martius a feria titulat jejunia quarta,
 Junius hebdomadas a septem bis numeratis,
 Constat certus item Septembri terminus idem,
 Nec decimus nonas Jani notat ante Kalendas.

Anno solari tribuunt hac arte periti

C Ter centum spatium, decles sex, quinque dierum
 Quinquaginta inde hebdomadas facies geminasque.
 Concurrens primus manet ille superfluus unus,
 Assumes unum sic unumquemque per annum,
 Quæ cubat in septem, cautus transcendere legem,
 Succrescunt gemini, quarto ratione bisexti.

Anno communi stat Paschæ terminus omni
 Sex ascendendo numeratis bis minus uno,
 Lunaris tanto quia solari minor anno,
 Ultimus est annus verumtamen excipiens,
 Qui saltus lunæ bis sex capit ex ratione,
 Embolismali stat paschæ terminus omni
 Descensu denis numeratis atque novenis.

Solaris tanto quia lunari minor anno,
 Sol vult zodiaci signum per quodque morari,
D Trigintaque dies, horasque decem mediamque,
 Conficis inde dies tercentenos decies sex,
 Ter quæ sol signa graditur cum sint duo lena,
 Quinque dies denis facis ex remanentibus horis,
 Quippe dies quævis sit ab horis bis duodenis,
 Nam cum nocte diem solidum natura dat omnem,
 Ast ex diimidia quadrantem conficis hora,
 Una dies quarto per quem succrescit in anno,
 Quæ repetit senas tibi Mars inserta Kalendas,

Annus solaris lunærem vincit epactis,
 Quas dicunt Græce, superaddimenta Latine,
 Versibus hæc sese volvunt paschalibus usque,
 Principium primo quibus est et finis in imo,
 Quas in Septembris debet mutare Kalendis.

Annus communis stat mensibus ex duodenis,

Embolismalis magis uno quam duodenis,
 Unus enim mensis concrevit tunc ab epactis.
 Discretus signis est zodiacus duodenis,
 Exstant signorum menses tot ad instar omnium;
 Triginta Phœbus signorum quodque diebus,
 Atque decem semis cessant perlabitur horis,
 Fiunt inde dies tercenteni decies sex,
 Quos inter menses bis sex disponere debet,
 Quinque dies denis facit ex remeantibus horis,
 Quos quia distribuî nequeunt, debes dare Marti;
 Cur potius Marti? tribuit quia Romulus illi,
 Menses bis quinque statuens qui principe Marte.
 Principe cur Marte? coluit quia pro genitore.
 Ejus successor Numa binis exstitit auctor.
 Si numerum mensidare vis, ratione sequenti:
 Same dies mensis: numerum quoque junge prioris,
 Divide per septem numerum sibi dans remanentem.
 Per septem quare? quia sic hebdomada stare
 Debet, quos junge quibus exstat non aliunde,
 Si libeat scire numerus sibi quid velit iste,
 Annos per septem concurrentes sibi junges,
 Ut capias per te ferias, ubi quæque Kalendæ,
 Fiet enim numerus, vel septem vel minus aut plus.
 Si septemve minus feriam sic dicito, si plus.
 Ablatis septem, numerum sibi da remanentem
 Hos da Septembri, Marti quos ante dedisti.
 Ex hoc incipiens, quia sic Ægyptia vult gens,
 Si numerum mensi dare vis ratione sequenti,
 Same dies mensis numerum quoque junge prioris,
 Quo facto mensi sua vult lunatio demi.

Ascribas mensi remanentia pone sequenti,
 Discas si nescis quota sit lunatio quævis,
 Mensibus est luna paribus vigesima nona,
 Crescit in imparibus ætas trigesima, cujus
 Hoc in catalogo mensurus nuntiat ordo.

Si libeat scire numerus sibi quid velit iste,
 Huic numero jungas anni præsentis epactas,
 Colligitur numerus triginta vel minus aut plus,
 Trigintave minus si sint tota Cynthia, si plus,
 Triginta demas remanentibus et liquet ætas,
 Sic alii menses mensi respondet in horis,
 Per Janus mensi decimo, Februusque Novembri,
 Martius Octobri, par est September Aprili.
 Maius Sextili, par Junius est tibi, Juli.
 Ecce dies nosti quia sit præsentia Phœbi.

Sunt duo legitimi tamen intervalla diei.
 Unum nocturnum vocitant, aliudque diurnum
 Ilac sunt quippe die viginti quattuor horæ,
 Horarum spatia duodena subindicat hora,
 Jam proprie spatio tria subjungere diurno
 Mane quidem, mediasque diem summam prope no-
 Sicut mens populi, variatur origo diei, [ctem.
 Ex ortu Phœbi putat hanc Chaldæus oriri,
 Sed gens Ægypti, putat ortu noctis oriri,
 Nocte putat media Romanus ut inchoet ipsa,
 Inde solent galli cantare futura diei.
 Lux quæ prima fuit, noctem præcedere cœpit,
 Ad lætitiã portendens ante ruinã,
 Quam bene formatus cecidit sub nocte reatus;

PATROL. XCIV.

A Nunc sequitur noctem lux, vincens in cruce mortem,
 Restituens hominem vitæ tenebras patientem.
 Ordo planetarum variat seriem feriarum,
 Quippe dies a diis placuit vocitare poetis.
 Tertia Martis erat, Stilphontis quarta manebat,
 Inde Jovi quintam tribuendo vocant Jovianam.
 Sexta fuit Veneris, postrema deum genitoris,
 Has diis addebant se quis constare putabant,
 Juvit temperiem Jupiter Cyllenius artem,
 Pneumate sol una Mars sanguine corpore luna,
 Vel dedit humorem, Venus ipsa libidinis ignem.

Nostro more dies ferix sunt nomen habentes,
 A fando feriam jam credimus esse vocatam
 Prima dies etenim fait hujus nominis olium,
 Qua fas est fari, divina simul feriari,

B Vel quod fiat ait Deus omnia quando creavit.
 Hebdomadam facimus septem constare diebus,
 Quam solet Ægyptus tot ad annos dicere tempus.
 Profesti festi sunt atque dies feriati,
 Præterea fasti dicti sunt atque nefasti,
 Sunt hominum festi, causa quædam profesti.

Est mensis Græcum, de lunæ nomine tractum,
 Nomine quis lunæ, quia menses luna Latine.

Per se divisi sunt tempora quatuor anni,
 Quorum nomina, ver, æstas, autumnus, hiemsque,
 Respiceret Boream vernali tempore Titan,
 Quod noctes tempus solet exæquare diebus,
 Martis in octonis eris ejus origo Kalendis,
 In nonaginta durando diebus et una.

C Cum calescit Boreas per solem mox fit et æstas,
 Tempora nocturna breviant spatiando diurna,
 Junius octonas jubet hanc intrare Kalendas,
 In nonaginta durando diebus et una,
 Æstas ex igne stat, ver et ab ariditate.
 Assolet autumnus noctes æquare diebus,
 Et cupit octonis Septembris adesse Kalendis,
 Perdurando tribus nonagintaque diebus,
 Sic ex algore stat semper et ariditate.

Reddit hiems frigus cum sit prope sol alienus,
 Cum sunt nocturna proluxa minuta diurna,
 Quæ decimi mensis orditur in octo Kalendis,
 Tempore denorum novies contenta dierum,
 Ilac ex algore stat semper et ariditate.

Annus ad ecclesiam super his habet allegoriam,

D Ecclesiæ designat hiems incommoditates,
 Tempestas quando fit cum glacie, nive, turbo,
 Æstas est fidei neglectus et ultio Christi.
 In qua doctrinæ siccantur ab ariditate:
 Ver novitas fidei post vim nivis et glaciei.
 Nobis, occisi quo pascha tenebimus agni,
 Cum venit autumnus preventum fertilis annus,
 Cœtibus ecclesiam sanctorum dans venerandam.

Ver tempus dicunt quo semina cuncta virescunt,
 Cum vites gemmis tellus vestitur ab herbis,
 Est æstas tempus quo fervet in omnibus æstus,
 Credimus autumnum de tempestate vocatum,
 Quando cadunt folia, sunt tempestitaque cuncta,
 Fert hemisphærio cognomen hiems super uno,
 Sol quia tunc volvi solet in spatio breviori,

Dicitur hæc bruma vel quæ brevis est, vel ab esca
 Hinc imbrumari solet ad fastidia vesci,
 Est tamen hibernum spatium pro parte vocatum,
 Vernum compositum veluti dicas hibernum,
 Ver, æstas, menses autumnus, hiems retinet tres,
 Ex quo sunt tantum menses discreta secundum,
 Ver, æstas et hiems sit adulta, ne præceps
 Sic est autumnus novus et præceps et adultus,
 Cum venit autumnus nimium viget undique morbus,
 Aera namque calor depravat et obvius algor.

Non minime passi gentiles ante feriri,
 Contribuere Jovi quasi tempora quatuor anni
 Materia varias, non forma quatuor urnas,
 Factas argento, ferro, vitro, quoque plumbo,
 Fert risum crater Jovis hic argenteus et ver,
 Ferreus ætatem Vulcani gestat et ignem.
 Vitreus autumnum Junonis et ubera largum.
 Vas hiemem plumbi capit interitumque Saturni.

Exortis tenebris nox est absentia solis.
 Dicunt philosophi noctem contingere nasci.
 Vel quod vergentes efflat sol languidus ignes,
 Vel quia qua supra in terras cogitur infra,
 Nox aptum nomen sumpsit cum visibus obsit.
 Solstitii spatium, solis statione vocatum,
 Ipso quod stante cre-scunt, noctesve dieave,
 Æstivum cancro, brumale fit in capricorno,
 Ut duo solstitia, duo sunt in noctibus æqua.
 Quod nox atque dies habet horarum parientes,
 Autumnale libra, vernale responderat Ammon.

Est mensis primus, vel Jani nomine dictus,
 Olim gentili qui more Deus fuit anni,
 Vel quod janua sis per quam venit annus et exit,
 Ex ipso frontem nunc appellamus eundem.

Februus est Pluto, mensis Februarius ex quo,
 Nam superis ille stetit ad sacra manibus iste.

Martius a Marte vel debet nomen habere,
 Dicitur aut ideo quia jungit plura marito,
 Anni principium fuit hic mensisque novorum.

Dicitur Aprilis pro jure quod est aperilis,
 Quo plantæ germen reddunt animantia prolem.
 Rus nive, nube polus, quo liber turbine pontus.
 Rus redit agricolis, polus astrologis, mare nautis.

Est Maia Maius Hermetis matre vocatus,
 Hæc embolismis loca sunt ascripta locandis.
 Deutrum September recipit primumque December,
 Sextum Sextilis regio quintumque Novembris,
 Quisque suo Nonas permittit habere quaternas,
 Martis trite diem Nonarum sume priorem.

Ad bine ternas Martis cape septime Nonas,
 Prima necat Jani, nocet astans septima fini,
 Quarta necat Februi, nocet astans tertia fini,
 Mars, tua frons cuspis, prope finem quarta fit aspis.
 Aprilis decimam, notat undecimam prope caudam,
 Tertia mors Maii, sed septima proxima fini,
 Junius in decimo ferit et quindenus ab imo.
 Alter ab undecimo nepa Juli, nonus ab illo,
 Augusti primus ferit et de fine secundus,
 Stat Septembris acus hinc tertius inde decenus.
 Octobris stat acus hinc tertius inde decenus.

A Quinta necat capitis, sed tertia sine Novemb: is,
 Frontis septenam notat ultimus ordo decenam.

Anni sextilis disponitur ordo Decembris,
 Quartanis Nonis tribus atque bis octo Kalendis
 Julius est pariter Mars Maius, et ogdoas imber
 In senis Nonis septemque decemque Decembris,
 Junius, Aprilis, Septembris itemque Decembris.
 Quartanis Nonis, ter quinque tribusque Kalendis.
 Quartanis Nonis Februus bis et octo Kalendis
 Concordant menses Octobris Idibus omnes,
 Ducunt ergo dies triginta bis duo menses,
 Viginti Februus sit solus et octo diebus.
 Quolibet in reliquo quater octo dies minus uno.

Scire volens feriæ sint ejus quæque Kalendæ,
 Ad concurrentes componas has feriales.

B Janus Maio tres dat, Junius hinc Februo sex.
 Septem Septembri decimus, Mars quinque Novembri,
 Aprilis tecum defendit Julius unum.

Quattuor Augustus capit, October duo solus.
 Si bene perpendis quota constat luna Kalendis,
 Lunares jactas hos instantes ad epactas,
 Quinos September, quinos habet ogdoas imber,
 Nonus habet septem, decimo præstabit eosdem
 Aprilis Februo deca dat Mars tertia Jano,
 Maius in undenis est, Junius in duodenis,
 Bis septem Sextilis habet, deca Julius et tres.

Tempus habens ævi speciem dat motio mundi.
 Constans præteritis, præsentibus atque futuris,
 Dicitur hanc ob rem tempus, quia temperat orbem,
 Ipsa probat ratio, quia triplex temporis ordo,

C Naturæ jussu stans aut auctore vel jussu.
 Sol et luna suum duce natura facit annum,
 Sol per quinque dies, ter centenos decies sex,
 Unius solidi juncto quadrante dici,
 Per tot luna dies annis communibus ires,
 Si tamen hoc spatium tibi sex et quinque dierum,
 Crescis ter denis embolismalibus annis.

Mensis ut est usus fit his ter quinque dierum.
 At tamen hic usus, non est usus, sed abusus
 Cum neque luna suum, neque sol faciant ita cursum,
 Cursus enim lunæ salva saltus ratione,
 Fertur ut est horis minor hoc spatio duodenis.

Fitque decem semis mora solis longior horis.
 Diva vel humana vis est auctoris habenda.

D Edicto Domini statuentis jura Moysi,
 Aufert ruris opus Judæo septimus annus,
 Rerum mortalis habita gravitate jubentis.

Romani ludos repetunt post quattuor annos,
 Ac hosdem quatuor recipit Februarius annos.
 Tempus inest atomis, momentis atque minutis,
 Partibus, ostentis, punctis, quadrantibus, horis
 Atque diebus et hebdomadis et mensibus, annis,
 Et lustris æque, sæclis, ætatibus atque.

Atomus in nostra sonat indivisio lingua,
 Quinque manent causæ, solet in quibus atomus esse,
 Sol numerus, tempus, necnon oratio corpus,
 Atomus in sole, vult floccus pulveris esse.
 Atomus in numero, monas est ejus origo.
 Atomus in tempus, citus est oculi velut ictus.

Atomus in voce, stat singula littera per se.

Atomus in corpus, cui vix aderit color ullus.

Atomus ostenti, tota portio debet haberi;

Fit ter centena sive bis duo, bis quadragesena.

Ostentum vere decies pars sexta fit horæ.

flora fit ex punctis quinis, bis quinque minutis

Sex habet ostenta decies, partes decapenta,

Fit per moneta quater, hoc est dena serenta,

Puuctus particulis ternis, geminisque minutis,

Octo momentis simul ostentis duodenis.

Reddere vult unum pars bina hemi, minutum,

Bis duo momenta faciens ostentaque sena,

Quatuor ostenta sunt una parte retenta,

Et momenta duo geminæ partes et ab imo,

Momentum solet ostentum dare semis et unum,

Sol horam punctis dat quinis luna quaternis.

HYMNUM IV. *De universis Dei operibus.*

Primo Deus cœli globum
Molemque terræ condidit,
Terram sed umbris abditam
Abyssus alta tæxerat :
At per dies ætatibus
Labentis ævi congruus
Ornavit orbem, et æthera,
Cunctamque mundi machinam.
Prima Creator sæculi
Die tenebras effugans,
Aquis adhuc absconditum
Lampavit orbem lumine.
Lucis beatæ gaudiis
Mundi replevit incolas,
Ætate mox altissimus
Prima Creator sæculi
Locatur inter cærula,
Dei secunda maximus
Poli globus, divisaque est
Utrinque lympha labilis.
Primo secundæ tempore
Ætatis arca mystica,
Hinc inde concurrentia
Locatur inter cærula.
Lucente sæcli tertia
Die, fluens sub æthere
Abyssus alta subsidet,
Virensque paret arida.
Electa proles Abrahæ
De perfidorum fluctibus,
Ætate florens claruit
Lucente sæcli tertia,
Quarta jubar sublimium
Die micabat siderum,
Polo soloque fulgidam
Lucis daturum gratiam.
Hebræa gens Davidico
Regno refusit incluta,
Ætate pandens actuum
Quarta jubar sublimium.
Novum genus progignitur

A

Quinta die de limpidis
Nascens aquis natantium
Volantiumque sub polo.
Ætate quinta in Chaldæa
Pœnam luente Judæa,
Fidelium de perfidis
Novum genus progignitur
Sexta creatus est homo,
Dei Creatoris sui
Imaginem qui præferens
Semper beatus viveret.
Summus Creator omnium,
Per quem creatus est homo,

B

Ætate Filius Dei,
Sexta creatus est homo,
Obdormienti splendida
Plasmatur Adæ fœmina,
Os illius ex ossibus,
Ex carne carnem proferens.
De carne Christo propria,
Et sanguinis mysterio
Jam sponsa nata est in cruce
Obdormienti splendida.
Post facta celsa Conditor
Die quiescens septima,
Eam vocari in sæcula
Et esse jubet Sabbatum.
Ætas quietis septima
Post hoc futurum est sæculum,

C

Qua sabbatizat cum suis
Post facta celsa Conditor.
Octava restat cæteris
Ætatibus sublimior,
Cum mortui de pristino
Terræ resurgent aggere,
Vultumque Christi perpetua
Justi vident amabilem,
Eruntque sicut angeli
Cœlesti in arce fulgidi,
Quam nobis ad se semitam
Ostendit ipse prævius
De matre natus virgine
Deus Deique Filius.
Nam morte mortem destruens
Sexta subegit . . . . .

D

Quievit ast in Sabbato,
In corde terræ conditus ;
Vitæque prima Sabbati
Surgendo pandit januam,
Suisque congredientibus
Ascendit ad thronum Patris.
Et sex in hujus sæculi
Ætatibus nos præcipit,
Nostram ferendo jam crucem
Jus omne lethi vincere.
Intrabimus post omnia
Devicta mundi prælia,
Carnis soluti vinculis

Vitæ perennis Sabbatum.
 Sequetur una Sabbati
 Claudenda nullo termino,
 Cum carnis immortalitas
 Æterna nobis redditur.
 Sic carnis atque spiritus
 Bino potiti gaudio,
 Scandemus ad cœlestia
 Regni perennis mœnia.
 Quo nos venire quæsumus,
 Concede, sancta Trinitas,
 Unumque te cognoscere
 Verum Deum per sæcula.
 Gloria, etc.

HYMNUS V. *De Natali Innocentium.*

Hymnum canentes martyrum
 Dicamus Innocentium,
 Quos terra fletus perdidit,
 Gaudens sed æthra suscipit.
 Quorum tuentur angeli
 Vultum patris per sæcula,
 Ejusque laudant gratiam,
 Hymnum canentes martyrum.
 Quos rex peremit impius,
 Pius sed auctor colligit,
 Secum beatos collocans,
 In luce regni perpetis.
 Qui mansiones singulis
 Largitus in domo patris,
 Donat supernis sedibus,
 Quos rex peremit impius.
 Bimos et infra parvulos
 Herodis ira perculit,
 Finesque Bethlemiteos
 Sancto respersit sanguine.
 Præclara Christo splenduit
 Mors innocens fidelium,
 Cœlis ferebant angeli
 Bimos et infra parvulos.
 Vox in Rama percrebuit,
 Lamenta luctus maximi,
 Rachel stans cum lacrymis
 Perfusa flevit filios.
 Gaudent triumpho perpeti,
 Tormenta quique vicerant,
 Quorum gemens ob verbera
 Vox in Rama percrebuit.
 Ne, grex pusille, formides
 Dentes leonis perfidos,
 Pastor bonus nam pascua
 Vobis dabit cœlestia.
 Agnum Dei qui candidum
 Mundo sequeris tramite,
 Manus latronis impias
 Ne, grex pusille, formides.
 Absterget omnem lacrymam
 Vestris Pater de vultibus.
 Mors vobis ultra non nocet

A

Vitæ receptis mœnibus.
 Qui seminant in lacrymis,
 Longo metent in gaudio,
 Genis lugentum Conditor
 Absterget omnem lacrymam.
 O quam beata civitas,
 In qua Redemptor nascitur,
 Natoque primæ martyrum
 In qua dicantur hostiæ !
 Nunquam vocaris parvula
 In civitatum millibus,
 Ex qua novus dux ortus est,
 O quam beata civitas !
 Astant nitentes fulgidis
 Ejus throno nunc vestibas,
 Stolas suas qui laverant
 Agni rubentes sanguine.
 Qui perpetis pro patriæ
 Regno gementes fleviant,
 Læti Deo cum laudibus
 Astant nitentes fulgidis.
 Gloria, etc.

B

HYMNUS VI. *De Ascensione Domini.*

Hymnum canamus gloriæ,
 Hymni novi nunc personent,
 Christus novo cum tramite
 Ad Patris ascendit thronum.
 Transit triumpho gloriæ
 Poli potenter culmina,
 Qui morte mortem assumpserat,
 Derisus a mortalibus,
 Nam diri lethi limina,
 Cæcas et umbras inferi
 Lustrans sua potentia
 Lethi ligarat principem,
 Et quos suos in actibus
 Fideque lectos noverat,
 Omnes Averni faucibus
 Salvavit a ferocibus.
 Lætamque vitæ januam
 Pandit Redemptor omnibus,
 Quos lex amara corporis
 Vita pios privaverat.
 O mira rerum claritas !
 Miranda Salvatoris est
 Virtus gemella gratia,
 Quæ regna lethi destruit
 Nam plurimos ab inferi
 Portis reduxit spiritu,
 Multos et ipso corpore
 De fauce mortis eruit.
 Surgentis ut de mortuis
 Christi sonarent gaudia,
 Binos choros paschalia
 Vita nova lætantium.
 Binæ cohortes æthera
 Christum secutæ ascenderent,
 Sedesque cœlo perpetes

C

D

Inter tenerent angelos.
 Hunc ergo cuncti consonis
 Diem feramus laudibus,
 Victor petit quo fulgidit
 Jesus Olympi januas,
 Quo nobis ipse apud Patrem,
 Toros beatus prævius,
 Ac mansiones plurimas
 Paravit auctor ætheris.
 Quo tota præcedentium
 A sæculo fidelium
 Caterva cæli regiam
 Pandente Christo subiit.
 Erant in admirabili
 Regis triumpho altithroni
 Cœtus simul cœlestium,
 Polum petentes agminum.
 Apostoli tum mystico
 In monte stantes chrismatis
 Cum matre claram virgine
 Jesu videbant gloriam.
 Ac prosecuti lumine
 Læto, petentem sidera
 Lætis per auras cordibus,
 Duxere regem sæculi.
 Quos alloquentes angeli,
 Quid astra stantes cernitis?
 Salvator hic est, inquirunt,
 Jesus triumpho nobilis.
 A vobis ad cœlestia
 Qui regna nunc assumptus est,
 Venturus inde sæculi
 In fine iudex omnium.
 Hæc dixerant, et non mora
 Juncti choris felicibus,
 Cum rege regum lucidi
 Portis Olympi approximant:
 Emissa tunc vox angeli:
 Portas, ait, nunc pandite,
 Et introibit perpetis
 Dux pacis et Rex gloriæ.
 Respondit hæc ab intimis
 Vox urbis æmæ moenibus:
 Quis iste rex est gloriæ,
 Intret poli qui januas?
 Nos semper in cœlestibus
 Christum solemus cernere,
 Et ejus una cum Patre
 Pari beamur gloria.
 At præco magni judicis:
 Dominus potens et fortis est,
 Qui stravit atrum in prælio
 Mundi triumphans principem.
 Quapropter elevamini,
 Portæ perennes ætheris,
 Introeat Rex gloriæ:
 Virtutis atque gratiæ.
 Mirata adhuc cœlestium
 Requirit aula civium:

A

Quis, inquit, est Rex gloriæ,
 Rex iste tam laudabilis?
 Herilis at-mox buccina
 Respondit: Auctor omnium
 Altissimus virtutum, et is
 Rex ipse fulget gloriæ.
 Dictis quibus rex gloriæ
 Cum glorioso milite,
 Ingressus est in æthere
 Sublime regnum gloriæ.
 Quæ mansiones singulis,
 Quos de profundis inferi
 Abduxerat, pro congruis
 Donavit almus actibus.
 Ac ipse cuncta transiens
 Cœli micantis culmina,
 Ad dexteram sedit Patris
 Consemperiternus Filius.
 Venturus inde in gloria,
 Vivos simul cum mortuis
 Dijudicare pro actibus,
 Justo potens examine,
 Quo nos precamur tempore,
 Jesu Redemptor unice,
 Inter tuos in æthere
 Servos benignos aggrega.
 Da nobis illuc sedula
 Devotione tendere,
 Qua te sedere cum Patre
 In arce regni credimus.
 Nostris ibi tum cordibus,
 Tuo repleti Spiritu,
 Ostende Patrem, et sufficit
 Hæc nobis una visio.

B:

C

HYMNUMS. VII. *In Natalem sanctæ Agnæ.*

Illuxit alma sæculis
 Dies beata virginis,
 Quæ morte victa perpetis
 Vitæ recepit gaudia.
 Intravit Agnes auream
 Poli triumphans regiam,
 Agnique juncta dulcibus
 Congratulatur nuptiis.
 Admista castis virginum
 In arce cœli cœtibus,
 Carmen novum Deo Patri,
 Unaque nato personat.
 Jam digna tali præmio,
 Quæ fluxa mundi prospera,
 Pompasque sæcli sordidas
 Amore Christi spreverat.
 Pulsata nec non asperis
 Adversitatum spiculis,
 Fortis fide perseverat,
 Christo semel quam voverat.
 Hostis ferox ab artibus
 Tulit puellæ pallium,
 Stulam sed intus pectoris

D.

Auferre nemo quiverat.
 Qui Christus et forinsecus
 Mittit poderem virgini
 Hanc veritatis intimo
 Docens amictam linteo.
 Inducta in ædem sordium,
 A sorde martyr libera est,
 Quin de loco prostibuli
 Precum repente fit locus.
 Illuminatur cœlitus
 Latebra quondam dæmonum,
 Pulsoque lethi principe
 Vitæ minister cernitur.
 Probi probant magnaalia,
 Denmque honorant martyris,
 Illusor ad miraculi
 Mox morte digna plectitur.
 Ab inferi quem januis
 Martyr beata suscitans,
 Sic per Lares, ac ferreas
 Ad astra portas prævolat.
 Qua Conditoris gloriam
 Cernit sui per sæcula
 Civis et inter patriæ
 Cœlestis hymnos concinit,
 Gloria, etc.

HYMNUS VIII. *De Nativitate S. Joannis Baptistæ.*

Præcursor a'tus Luminis,
 Et præco Verbi nascitur,
 Lætare, cor fidelium,
 Lucemque gaudens accipe.
 Miranda cujus sæculi
 Nativitas per angelum
 Innotuit parentibus.
 Pia fide jam præditis,
 Sublime cui vocabulum
 Joannes ipse Gabriel
 Imponit, et clarissima
 Ipsius acta præcinit.
 Qui matris adhuc parvulus
 Vulva retentus, spiritum
 Percepit almus gratiæ,
 Testis futurus gratiæ.
 Necdumque natus jam dedit
 De luce testimonium,
 Quod natus admirabili
 Complevit ipse in gloria.
 Hic plurimos ex Israel
 Christi fidei subdidit,
 Et corda patrum in filios,
 Docens superna, transtulit.
 In Eliæ qui spiritu
 Venit prophetæ, semitam
 Parare Christo ac plebibus
 Her salutis pandere
 Quo seminarum in filii
 Propheta major nullus est,
 Quin ipse miris actibus
 Plus quam propheta claruit.

A

B

C

D

Baptisma pœnitentiæ
 Qui prædicabat ac dedit,
 Turbasque Jesu gratiæ,
 Illuminandas obtulit.
 Ipsumque Jesum qui omnia
 Sancto lavans in spiritu
 Emundat, in Jordanici
 Tinxit fluento gurgitis.
 Et baptizato protinus
 Aperta vidit æthera.
 Nobis suo baptismate
 Pandit poli que regiam.
 Atque in columba Spiritum
 Illum super descendere
 Vidit, doli qui nescius
 Mentis requirit simplices.
 Audivit et vocem Patris :
 Dilectus hic est Filius
 A sæculo, dixit, meus,
 In quo mihi complacui.
 Edoctus his oraculis
 Baptista Jesum prædicat
 Natum Dei, qui in Spiritu
 Sancto fideles abluat.
 Quid sermo noster amplius
 Hujus canat præconia?
 De quo Patris vox Filio
 Olim locuta præcinit :
 En mitto, dixit, angelum,
 Tuam paret qui semitam,
 Vultuque præcurrat tuum
 Solem rubens ut Lucifer.

HYMNUS IX. *De apostolis Petro et Paulo.*

Apostolorum gloriam
 Hymnis canamus debitis,
 Votis vacemus annuis,
 Jesu, fave precantibus,
 Bariona Simon Petrus,
 Et Doctor almus gentium,
 Festiva sæclis gaudia
 Suo dicarunt sanguine.
 Conjunxit hora transitus
 Poli petentes januam,
 Quos una semper charitas
 Mundo retentos junxerat.
 Diversitates gentium
 Errore longo dissonas,
 Ad veritatis gratiam
 Verbis trahabant consonis.
 Ecclesiæ princeps sacer
 In monte Jesum conspicit.
 Vocemque Patris igneo
 Audit poli de vertice
 Fulgentis ascendens poli
 Tertia Paulus edita,
 Arcana dixit, alteri
 Proferre nulli quæ licet
 Gressus Cephæ per cærula
 Christi juvantur dextera,

Christus suos, ne sæculi
 Demergat æquor, erigit.
 Hujus pericla sæculi
 Vinci fide credentium
 Paulus docet, jam naufragos
 Salvans ab undis socios.
 Inis Simon e fluctibus
 Mundi fideles extrahens
 Pisces bonos ut liberet,
 Ad lucis effert patriam.
 Castris in hujus sæculi
 Manere justos incolas,
 Paulus docet, tentoria
 Texenda castris congrua.
 Languore fessos transiens
 Simonis umbra sublevat,
 Mundat lepræ contagium,
 Claudosque gressu roborat.
 Magister altus gentium,
 Atri furores spiritus,
 Cunctumque morbum per sua
 Fugat potens sudaria.
 Nox claudit ambos carcere,
 Pleno sed æthræ lumine,
 Umbras vident et vincula,
 Christi vident qui gloriam.
 Oppressa letho corpora
 Ad lucis auras suscitant,
 Hostesque justis perfidos
 Abdunt tenebris inferi.
 Præfulgido stolas suas
 Agni cruore laverant,
 Gustando mortis poculum,
 Mortis triumphant principem.
 Quantum sequi desideret
 Christi Petrus vestigia,
 Ad quem venire non timet
 Scalam crucis per asperam.
 Regni perennis introit
 Paulus per ensem regiam,
 Nam qui Deum timet caput
 Ferro libenter dat suum.
 Sic principes Ecclesiæ,
 Sic vera mundi lumina,
 Mortis triumpho nobili
 Sumpsere palmam gloriæ.
 Tropæa quorum insignia
 Jam Roma felix continet,
 Quorum coronas totius
 Orbis celebrat ambitus,
 Vox erga nostra te Deum,
 Te corda nostra personent,
 Teque in tuis mirabilem
 Collaudet omne sæculum.
 Christe, precamur, ut quibus
 Laudes ovantes dicimus,
 Horum frui nos lucidis
 Dones per ævum aspectibus.
 Hymnis per æthram ac suavis

A

Apostolorum laudibus.
 Noster chorus hic consonet
 Psalmis canorus dulcibus,
 Zona Benignus aurea
 Nos cinge castimonix,
 Ut te videntes laudibus
 Tuis vacemus perpetes.

HYMNUM X. *De Passione sancti Joannis Baptistæ.*

B

Præcessor almus gratiæ,
 Et veritatis angelus,
 Lucerna Christi, et perpetis
 Evangelista Juminis.
 Prophetiæ præconia,
 Quæ voce, vita et actibus
 Cantaverat, hæc astruit
 Mortis sacre signaculo.
 Nam nasciturum sæculis,
 Nascendo quem prævenerat,
 Ac baptizaturum suo
 Monstraverat baptismate.
 Hujusce mortem innoxiam,
 Qua vita mundo reddita est,
 Signat sui præsgio
 Baptistæ martyr sanguinis.
 Quem vinculis et carcere
 Ferox tyrannus abdidit,
 Sed nulla lædunt vincula,
 Quem dona cordis sublevant.
 Christi videt qui gloriam,
 Qui spiritus charismata,
 Non hunc tenebræ carceris
 Non pœna terret corporis.
 Caput libens sanctissimum
 Jam dissecandum præbuit,
 Nec perdidit pius caput,
 Verum caput cui Christus est.
 Exsultat almi spiritus
 Præconis artus linquens,
 Præcursionis ut særæ,
 Sic cœpta dona compleat,
 Nam quem manens in corpore
 Ostenderat viventibus,
 Hunc mortuis jam mortuus,
 Christum venire prædicat.
 Novo stupescunt inferi
 Ereptionis nuntio,
 Gaudent chori fidelium,
 Una patrum cum plebibus.
 Justi prophetæ et martyres,
 Et quique Christum a sæculo
 Paris amabant cordibus,
 Piis colebant actibus.
 Cuncti Joannis dulcibus
 Læti sunt affatibus,
 Christumque poscunt ocuis
 Suos venire ad servulos.
 Præcursor alme, dicito
 Quando putas adveniet,

C

D

Adventus ille qui prope est,
 Descende, Jesu, et eripe.
 Tandem Redemptor paruit,
 Omnesque in unum congregans
 Tulit pios ab inferis
 Polique regnis indidit.
 Sic prædicator optimus,
 Magnusque Christum prævius
 Postquam retentis corpore,
 Postquam canebat mortuis,
 Ducente Christo in æthera
 Omnes fidelium choros,
 Cum cæteris perennia
 Intravit ipse in gaudia.

HYMNUS XI. *In Natali sanctæ Dei Genitriciæ.*

Adesto, Christe, vocibus,
 Inesto nostris mentibus,
 Tua benignus dextera
 Choros canentum protege.
 Qui natus es de Virgine,
 Nostræ salutis gratia,
 Da pura nobis pectora,
 Da membra casta corporis.
 Et tu beata præ omnibus,
 Virgo Maria, feminis,
 Dei Genitrix inclyta,
 Nostris faveto laudibus.
 Pudica cujus viscera
 Sancto dicata Spiritu,
 Davidis ortum semine,
 Regem ferebant sæculi.
 Beata cujus ubera
 Summo repleta munere
 Terris alebant unicam
 Terræ polique gloriam,
 Festiva legis quæ sacris
 Ad alta templi limina,
 Cælestis aulae Principem
 Uinis tulisti dulcibus.
 Cujus sinu jam parvulum
 Magi videntes conditum,
 Regem Deumque maximum
 Votis precantur redditis.
 Christum ferens Memphisici,
 Quæ sacra vertis numinis,
 Deumque cernunt exteri,
 Fugant sui quem patria.
 Quæ mœsta mundi gaudium
 Cum patre Josephi quæritas,
 Summique Patris ædibus
 Ovans sedentem repperis.
 Cujus rogatu mysticas
 Christus sedens ad nuptias,
 Aquas in alma transtulit
 Vini rubentis pocula.
 Cujus pium pertransiit
 Ensis doloris spiritum,
 Natam tuo de corpore

A

Deum mori dum cerneres
 Quam filio tonitruï,
 Crucis tonans de vertice,
 Commendat Auctor ætheris,
 Ut virgo servet virginem.
 Natæ Deique jam tui,
 Quæ cernis almo lumine,
 Post dira mortis vincula,
 Resuscitati gloriam.
 Lucem poli quæ conspicias,
 Adire Patris dexteram,
 Quam prima Patris de sinu
 Terras adire videras.
 Sublimis inter splendida
 Apostolorum sidera,
 Flamma, sacrique Spiritus
 Impleta laudes concinis.
 Laudem Deo quam supplices,
 Christo canentes, reddimus,
 Christi Genitrix, et tua
 Commendet intercessio.
 Hymnos sacræ quos Virgini,
 Matrique castæ dicimus,
 Emmanuel, tu suscipe,
 Tuamque plebem libera.

B

C

D

HYMNUS XII. *In Natali sancti Andrewæ.*

Nunc Andrewæ solemnia
 Lætis canamus vocibus,
 Apostolatus gloriam
 Qui ornat triumpho sanguinis,
 Quem piscibus per turbida
 Dum rete necit æquora,
 Christus vocavit cum suis
 Ad regna cœli fratribus.
 Misitque late gentibus
 Verbum salutis pandere,
 Ac sæculi de fluctibus
 Mentem levare credulas.
 Qui mox fidei lampade
 Dum lustrat oras Græciæ,
 Deique Christi fulgidus,
 Erroris umbras effugat,
 Achæus armis appetit
 Dux lucis arma tetricis,
 Miles Dei sed fortiter
 Hostis repellit impetum.
 Pandit crucis mysteria,
 Quæ dira mortis pristinae
 Solvit potenter vincula,
 Mundoque vitam contulit.
 Agni refert et hostiam,
 Qui nos ab hoste liberaus,
 Vita beat trans æthera,
 Regnoque secum perpeti.
 Inclusus atro carcere
 Lucis minister, aurea
 Pacis vias ad sidera
 Pandit catervis plebium.

Cæsus flagellis septies,
 Tormenta risit omnia,
 Septena quam repleverant
 Jam dona sancti Spiritus.
 Tandem levatus in crucem,
 Terram reliquit sordidam,
 Mundisque felix passibus
 Poli petivit januas.
 Excepit alma civitas,
 Nostrumque mater omnium
 Lætata Christi martyrem,
 Apostolumque maximum.
 Congaudet omnis civium
 Nobis chorus cœlestium,
 Magni videns perennia
 Nunc Andræe solemnia.

A

Magister altus gloriam.
 Sic fatur Andreas crucis
 Erecta cernens cornua,
 Tradensque vestem militi,
 Levatur in vitæ arborem.
 Nec cessat altus de cruce
 Docere turbam astantium,
 Vitam perennem cum Deo,
 Polique regnum pandere.
 Quorum fide jam fervida,
 Turbæque judex territus,
 Se pollicetur nexibus
 Hunc mortis atræ solvere.
 At Andreas cœli vias,
 Regemque cœli, ac dulcium

B

Frequenti jam concivium
 Cœlesti in arce conticens:
 Jesu, precor, dixit, bone
 Magister, ista de cruce,
 Me nemo vivum in corpore
 Vinculis solutis auferat,
 Prius meum quam spiritum
 E carne raptum assumpseris.
 In patriæque mœnibus,
 Cui milito, locaveris.
 Hæc dixit, et cœlestibus
 Emissa lux a sedibus,
 Circumdedit fortissimum
 Christi corusca martyrem,
 Splendorque sole clarior
 Coram manendo plurimum,
 Quæ palma vel quæ gloria
 Crucem sequatur edocet
 Quin ad poli mox edita
 Reversus, alti spiritum
 Secum refert apostoli
 Nodis solutum corporis.
 Qua cum tuis fidelibus
 Jesu triumphi carmina
 Victor beatus sæculi,
 Gaudens in ævum personat.
 Qua nobis inter agmina
 Sublimium felicia,
 Da, Christe, sortem parvulis
 Hymnos tili canentibus.

HYMNUS XIII. *In eodem festo ad crucem dicendus.*

Salve, tropæum gloriæ,
 Salve sacrum victoriæ
 Signum, Deus quo perditum
 Mundum redemit mortuus.
 O gloriosa fulgidis
 Crux emicas virtutibus,
 Quam Christus ipse proprii
 Membris dicavit corporis.
 Quondam genus mortalium
 Metu premebas pallido,
 At nunc repleas fidelium
 Amore læto pectora.
 En ludus est credentium
 Tuis frui complexibus,
 Quæ tanta gignis gaudia,
 Pandis polique januas
 Quæ Conditoris suavia
 Post membra, nobis suavior
 Es melle facta et omnibus
 Præolata mundi honoribus
 Te nunc adire gratulor,
 Te charitatis brachiis
 Complexor, ad cœlestia
 Conscendo per te gaudia.
 Sic tu libens me suscipe
 Illius alma servulum,
 Qui me redemit per tuam

C

HYMNUS DE DIE JUDICII.

Inter florigeras secundi cespitis herbas,
 Flamme ventorum resonantibus undique ranis,
 Arboris umbriferæ mœstus sub tegmine solus
 Dum sedi, subito plancu turbatus amaro,
 Carmina præ tristi cecini hæc lugubria mente.
 Utpote commemorans scelerum commissa meorum,
 Et maculas vitæ, mortisque inamabile tempus,
 Judiciique diem horrendo examine magnum,
 Perpetuamque reis districti judicis iram.
 Et genus humanum discretis sedibus omne,
 Caudia sanctorum necnon, poenasque malorum.

D Hæc memorans mecum, tacito sub murmure dixi:
 Nunc rogo, nunc venæ fontes aperite calentes,
 Dumque ego percutiam pugnis rea pectora, vel dum
 Membra solo sternam, meritosque ciebo dolores,
 Vos, precor, effusis lacrymis non parcite statim,
 Sed mœstum salsis faciem perfundite guttis.
 Et reserate nefas Christo cum voce gementi,
 Nec lateat quidquam culparum cordis in antro.
 Omnia quin luci verbis reddantur apertis,
 Pectoris et linguæ, carnis vel crimina sæva.
 Hæc est sola salus animæ et spes certa dolenti,